

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Zijne Excellenties de heren van Weel en Struyken
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Inlichtingen bij
Secretaris
Veiligheidsberaad
Ons kenmerk
V013-2025

Datum 14 juli 2025
Onderwerp Samenwerkingsthema's veiligheidsregio's

Hooggeachte heren van Weel en Struyken,

Op 1 oktober 2024 heeft voormalig staatssecretaris, mw. Coenradie, per brief de veiligheidsregio's via het Veiligheidsberaad verzocht om *gezamenlijk opdracht te geven om versneld collectiviteit in de brandweer(zorg) te organiseren*¹. Dit mede in het licht van de toenemende en veranderende risico's en dreigingen die steeds meer van veiligheidsregio's vragen. Zij gaf daarbij aan haar visie op de toekomstige invulling van de brandweertzorg te willen delen met de Tweede Kamer. In deze visie zou zij -vanuit haar stelselverantwoordelijkheid- ingaan op de noodzaak van collectief optreden in de brandweertzorg.

Tijdens het Veiligheidsberaad van 7 oktober 2024 is met mevrouw Coenradie afgesproken het initiatief hiervoor bij het Veiligheidsberaad te laten. Met deze brief informeer ik u over de ontwikkelingen op het gebied van collectiviteit (samenwerking) binnen de veiligheidsregio's.

Allereerst benadruk ik dat de noodzaak tot verdergaande samenwerking door zowel het Veiligheidsberaad als de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) wordt onderschreven en de veiligheidsregio's hier ook (al) in investeren. Zo wordt gezamenlijk opgetreden bij grootschalige natuurbranden, worden middelen landelijk ingekocht, kennen veiligheidsregio's één gezamenlijke werkgeversvereniging en wordt toegewerkt naar één landelijke regeling voor de aanpak van mentale klachten als PTSS.

Tegelijkertijd blijft de wereld in hoog tempo veranderen en komen er nieuwe uitdagingen op Nederland af. Tot enkele jaren geleden hadden veiligheidsregio's, inclusief de brandweer, vooral te maken met kortdurende rampen met een relatief lokaal effect. Tegenwoordig zijn er steeds vaker complexe en langdurige crises. De toenemende risico's door cyberdreigingen, de gevolgen van klimaatverandering en geopolitieke onrust hebben grote impact op de samenleving en op onze organisaties. Het Veiligheidsberaad en de RCDV zien dat toenemende risico's steeds meer invloed hebben op de

¹ Zie verzamelbrief "Brandweertzorg en crisisbeheersing", met referentienummer 5753425.

weerbaarheid van de samenleving. Deze uitdagingen vragen om een stevige stap naar voren van de veiligheidsregio's.

De veiligheidsregio's voeren onderling en samen met u, vanuit uw stelselverantwoordelijkheid het gesprek hierover. Voorop staat dat meer gezamenlijke inzet van de veiligheidsregio's randvoorwaardelijk is om de complexe en langdurige crises van de toekomst het hoofd te kunnen bieden. Uitgangspunt hierbij is dat 25 autonome veiligheidsregio's samenwerken in een stelsel van *verlengd lokaal bestuur*.

Op de samenwerking kan breed worden geïntensiveerd. Er is daarom gekozen om de scope niet te beperken tot brandweezorg, maar te verbreden naar crisisbeheersing (inclusief bevolkingszorg en GHOR), informatievoorziening en bedrijfsvoering. Hiertoe hebben het Veiligheidsberaad en de RCDV enkele thema's vastgesteld waarop de veiligheidsregio's de komende jaren intensiever samenwerken met elkaar. Deze thema's zijn tijdens het Veiligheidsberaad van 27 juni 2025 bekrachtigd.

Goed werkend onderwijsstelsel

Er wordt toegewerkt naar een goed werkend onderwijsstelsel, met betaalbaar, praktijkgericht, flexibel en actueel onderwijs voor alle brandweer- en crisisprofessionals werkzaam in, voor of met de veiligheidsregio's. Hiertoe is het *programma "Onderwijs Onderweg"* ingericht, dat nader aan de slag gaat met de richting zoals omschreven in de *twopager herziening onderwijsstelsel*. Aan de hand van experimenten en pilots wordt bekeken hoe dit eruit moet gaan zien. Aan u vraag ik om ruimte te maken voor deze ambitie die vooruitloopt op de wijziging van de wet veiligheidsregio's. Hiervoor zal het Veiligheidsberaad concrete verzoeken indienen.

Versterking adviesrol veiligheidsregio's

Binnen het *programma "Toekomstbestendige Brandweezorg"* wordt verkend of een *landelijk beleidsteam brandweer* invulling kan geven aan de versterking van de adviesrol van veiligheidsregio's. De veiligheidsregio's voorzien het bevoegd gezag van advies over brandveiligheid en risico's in de fysieke leefomgeving. Dit doen ze op grond van wet- en regelgeving en/of (lokale) afspraken. Echter, passend advies loopt vaak vooruit op de geldende wet- en regelgeving waarop juridisch gezien geadviseerd mag worden. Dit geldt met name voor (nieuwe) risico's die voortkomen uit nieuwe ontwikkelingen zoals klimaatadaptatie en de energietransitie. Om de adviesrol van de veiligheidsregio's te verstevigen is het essentieel dat de veiligheidsregio's ook daadwerkelijk in staat worden gesteld om deze rol goed te vervullen.

Regionaal bestuurde paraatheid, bovenregionaal bestuurde slagkracht

De veiligheidsregio's gaan zich meer inzetten voor het gezamenlijk (landelijk) organiseren van gegarandeerde slagkracht voor grootschalige incidenten, rampen en crises. Hiervoor is het nodig om te weten wat onze landelijke bezetting en slagkracht is, met een landelijk risicoprofiel, een landelijk dekkingsplan brandweer en een passend doctrinehuis. Dit zal ook onderdeel zijn van het eerdergenoemde *programma "Toekomstbestendige brandweezorg"*. Het Veiligheidsberaad zou graag zien dat de veiligheidsregio's gezamenlijk, en in samenwerking met uw beleidsdepartement, komen tot een bestuurlijk

vastgesteld landelijk dekingsplan voor grootschalig optreden, hoe deze capaciteiten landelijk in stand worden gehouden en bestuurd. Het verschil tussen wat landelijk nodig is en wat (boven-)regionaal beschikbaar en noodzakelijk is, bespreek ik vervolgens graag met u.

Informatiegestuurde inzet van brandweereenheden

Er wordt toegewerkt naar een meer informatiegestuurde inzet van brandweereenheden. Dit betreft het *real-time* ontsluiten van operationele brandweerplannen, scenario's, omgevingsinformatie en inzetondersteuning voor eenheden en het aanleveren van inhoudelijke expertise en assistentie op afstand bij bijzondere incidenten en grootschalig optreden. Om deze informatie behapbaar en toepasbaar te houden voor brandweerpersoneel, liggen er kansen om de meldkamerfunctie van veiligheidsregio's door te ontwikkelen tot een operationeel centrum. Dit wordt vormgegeven door het eerdergenoemde *programma Toekomstbestendige brandweezorg*. Hiervoor is experimenteerruimte nodig in relatie tot de andere meldkamerfuncties en het wettelijk kader, waarop ik later terugkom.

Landelijke operationele samenwerkingsstructuur

Er is een landelijke operationele samenwerkingsstructuur nodig waarbij onder (landelijke of bovenregionale) eenhoofdige leiding een crises en/of grootschalig optreden langdurig wordt aangestuurd. Voor leiding en coördinatie van grootschalige en specialistische inzet van brandweereenheden (zoals bij natuurbranden en industriële branden) is een *Landelijk Actiecentrum Brandweer* nodig. Ook is in de aanpak van crises een vaste kern (met eenduidige aansturing) nodig om op terug te kunnen vallen. Er liggen diverse bouwstenen klaar om hier een basis aan te geven, zoals het LOCC, KCR2 en de opgedane ervaringen uit de landelijke aanpak bij de coronacrisis en opvangcrisis of landelijke brandweersamenwerking. Om te verkennen hoe de structuur vorm moet krijgen, is verdere uitwerking van scenario's nodig, waaronder ook een uitwerking hoe deze structuur een Interregionaal Beleidsteam (IRBT) ondersteunt. Voor deze ambitie is mogelijk een aanpassing van het wettelijk kader nodig.

Versterken weerbaarheid en professionaliseren Bevolkingszorg

Voor de samenwerking op het thema versterken van de weerbare samenleving geldt dat we hierover met u in gesprek zijn middels het bestuurlijke overleg weerbaarheid. De stappen die de veiligheidsregio's hierin zetten, zijn afhankelijk van de vrijgekomen middelen en het vervolg van de gesprekken over de BDuR-bezuinigingen. Ook voor de doorontwikkeling en het professionaliseren van Bevolkingszorg geldt dat de veiligheidsregio's hierover goed in contact zijn met uw departement en zelfs gezamenlijk opdracht hebben gegeven voor het Programma Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg (UKB). Bovendien hebben de veiligheidsregio's samen met uw departement de twopager Bevolkingszorg opgesteld, waarmee de richting vaststaat voor verdergaande professionalisering en juridische borging.

Integreren bestaande en nieuwe initiatieven informatievoorziening

De veiligheidsregio's vinden het van belang dat bestaande en nieuwe informatievoorziening (IV) initiatieven worden geïntegreerd, zodat ze er in samenhang op

kunnen sturen. Hiervoor wordt een nieuw, meerjarig *programma informatievoorziening* opgesteld. Deze ontwikkeling sluit ook aan bij het initiatief van de Rijksoverheid om de *governance* op KCR2 en de LVCb samen te voegen.

Toekomstbestendig werkgeverschap

De veiligheidsregio's werken een gezamenlijke visie voor werkgeverschap uit binnen het *programma "Toekomstbestendig werkgeverschap"*, waarmee ze een aantrekkelijke werkgever blijven in de huidige en toekomstige arbeidsmarkt. Dit omvat bijvoorbeeld het komen tot één landelijke regeling voor de aanpak van mentale klachten zoals PTSS.

Gezamenlijke methodiek presterend vermogen

Veiligheidsregio's moeten -in het geval van bijstand en grootschalig optreden- uit kunnen gaan van een bepaald prestatieniveau en bijbehorende invulling. Alleen dan kan in het heetst van de strijd samenwerking effectief tot stand komen. Dit vraagt om gezamenlijke normstelling, die is gebaseerd op gemeenschappelijke kennis/doctrines. Om daadwerkelijk met elkaar tot een basisniveau brandweezorg en crisisbeheersing te komen, vereist dit kwaliteitsbewaking en actualisatie op basis van geleerde lessen. Dit past binnen de richting als beschreven in de *twopager lerend en presterend vermogen veiligheidsregio's*, waarin wij JenV vragen in de wet op te nemen dat veiligheidsregio's de mogelijkheid hebben om onderling gemaakte afspraken zodanig te borgen dat deze niet vrijblijvend zijn.

Om bovenstaande ambities te kunnen uitvoeren vraag ik om waar nodig en mogelijk alvast ruimte te creëren voor pilots, vooruitlopend op de wijziging van de Wet veiligheidsregio's. Een concreet voorbeeld hiervan is het vereenvoudigen van het proces rondom de kwalificatiedossiers middels de pilot ijkfuncties. De veiligheidsregio's willen graag onderzoeken of het mogelijk is om enkele functies aan te merken als "ijkfuncties" in de regeling personeel veiligheidsregio's. Hierdoor hoeven alleen nog de kwalificatiedossiers van deze groep functies te worden voorgelegd aan uw departement (in plaats van iedere functie). De wijzigingen van kwalificatiedossiers van andere functies kunnen dan worden afgedaan door het Veiligheidsberaad. Zo wordt een langdurig proces van wijziging van de regeling personeel veiligheidsregio's in de meeste gevallen voorkomen en kunnen kwalificaties eenvoudiger en flexibeler worden aangepast op de actuele situatie. Hiertoe wordt een plan van aanpak opgesteld waarna gezamenlijke afstemming zal plaatsvinden.

De beschreven samenwerkingsthema's kunt u zien als de ambitie van de veiligheidsregio's richting een nóg professionelere organisatie die bestand is tegen de dreigingen van de toekomst. Uiteraard is de realisatie hiervan afhankelijk van vele factoren, zoals de beschikbaarheid van mensen, financiële middelen, medewerking van vakbonden, de snelheid van de herziening van de Wet veiligheidsregio's en vooruitlopend daarop (juridische) experimenteerruimte.

Het Veiligheidsberaad blijft hierover graag met u in gesprek om ervoor te zorgen dat we de samenwerking tussen veiligheidsregio's blijven versterken en professionaliseren.

Met vriendelijke groet,

Hein van der Loo
Voorzitter Veiligheidsberaad